

med Dygt gaar ind paa at virke i den Retning, hvori han skal uddanne ham. En Mester er ikke i Stand til at uddanne en dygtig Sagmand af En, der har Ulyst til det, han skal lære ham, men derimod Ulyst og Anlæg til noget Andet. og dette Forslag gaar jo kun ud paa, at han i dette Tilfælde, hvor han har bevistlig Ulyst og Anlæg til noget Andet, kan blive løst fra Kontraktforholdet til Mesteren uden den Erstatning, som han i de allerfleste Tilfælde aldeles ikke vil være i Stand til at udrede. Jeg anbefaler altermest, at man vil stemme for dette Forslag.

Hvad nu angaar den nye Paragraf om Voldgift, da vil det jo ses, at jeg ogsaa er gaaet med til den, men den Indvending, som jeg har mod Lovforslaget i al Almindelighed, nemlig, at det ikke tilfredsstiller mig principielt, og at jeg ikke venter mig noget Stort ud af det, selv om det vedtages i den bedst mulige Skikkelse, der her er foreslaaet, gjælder ikke mindre hovedsagelig om denne Paragraf om Voldgift. Jeg har i Udvalget, efterhaanden som der er blevet arbejdet, der præciseret mit Standpunkt ved Udarbejdelse af et Forslag, som jeg imidlertid ikke i Dieblisset har fundet mig foranlediget til at stille som Ændringsforslag til denne Lov, idet det kunde faae Udseende af, at jeg med dette Forslag om Voldgiftsretter og Arbejderkamre i Lighed med, hvad der findes i Frankrig og Belgien, vilde, som man siger, give dette Forslag Gift. Maaſke kunde det ikke bære saa stort et Apparat som dette, og jeg har derfor afholdt mig derfra. Men maaſke det senere kan komme frem, naar vi se, hvorledes denne Voldgiftsret virker. For mig er det nok til at gaa med til denne Paragraf, at det Princip bliver flaaet fast ved Lov, at vi skulle have Voldgiftsretter mellem Mester og Lærlinger; dette har for mig været det Afgjørende for at gaa med dertil; at Forslaget i sig selv er af en saadan Natur, at jeg ikke venter mig Stort deraf, har ikke bevæget mig til at sætte mig imod det. Jeg anser det for en uheldig Sammensætning, at hver af Parterne skal vælge en Mand, og den stedlige Øvrighed være Opmand. For det Første ville nemlig de to Parter, der repræsenterer den faaglige Kyndighed, altid være uenige, og derfor kan man godt sige, at det som Følge deraf i Grunden bliver Politimanden eller Øvrighedspersonen, der kommer til at afgjøre det. Hvorledes en Samstemmighed, der i det Hele kunde være gavnlig for Parterne, skulde tilvejebringes, er meget vanskeligt at sige. Naar der skulde indrettes en Voldgiftsret, der kunde have nogen egentlig gavnlig Virkning for Par-

terne, burde den selvfølgelig være grundet paa almindelig Valgret. Voldgiftsmændene skulde vælges af fuldmyndige Mestres og fuldmyndige Svende i de respektive Sag efter den almindelige Valgrets Regler. Saaledes er det i Frankrig, saaledes er det til Dels i Belgien, og i samme Retning gaar det Forslag, der nylig er indbragt i den tydske Rigsdag af en Fremstridtsmand, om Oprættelse af Voldgiftsretter mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Jeg haaber ogsaa, at vi her hjemme inden ret længe maa naae til dette Standpunkt, men da man har ment at kunne gavne Lærlingeforholdet allerede nu ved at indføre Voldgiftsretter i denne Skikkelse, saa har jeg ikke villet undlade at gaa med dertil, for at det ikke skulde hedde om mig og mine Meningsfæller, som det sædvanlig hedder, at vi stille os hindrende i Veien for Alt, hvad der kunde være Arbejderne til nogen Gavn. Jeg reserverer mig derfor blot mod, at dette, at jeg gaar med hertil, skulde bethde Noget overfor mit principale Standpunkt, jeg gaar kun med til, at det bliver flaaet fast, at Indførelsen af Voldgiftsretter er det Rigtigste i dette Forhold mellem Mester og Lærling, og i det Hele taget i Arbejdsforholdene, til Afgjørelse af de Tvistigheder, der nu ofte trække længe ud, inden der kommer nogen Retsafgjørelse. Med disse betingede Udtalelser skal jeg anbefale Lovforslaget til Vedtagelse med de Ændringer, som jeg har tilladt mig at stille dertil, tillige med dem, Udvalget og Udvalgets Flertal har stillet.

Judenrigsministeren (Singerslev):

Naar man ret vil bedømme, hvilken Betydning denne Lov kan faae, og hvilken Rækkevidde, den i det Hele taget kan antages at ville faae for Samfundet, saa maa man holde vel fast ved, at denne Lov ikke tvinger Nogen ind under sit Omraade. Ingen kommer ind under Loven, medmindre han selv vil. Loven forbyder ikke at have Medhjælpere i Stedet for Lærlinger som hidtil. Loven siger kun: Hvis en Mester, Haandværker, Fabrikant eller anden Næringsdrivende vil antage en Lærling, og hvis Forældrene ville have de unge Mennesker i Lære, eller de unge Mennesker selv ville gaa i Lære, saa skulle følgende Bestemmelser være gjældende for dem i Lærlingeforholdet. Allerede deraf følger jo, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds (P. Holm) har gaaſte Ret, naar han siger, at man ikke ved en Lov som denne kan bevirke meget store Forandringer eller gribe stærkt ind i Arbejdernes økonomiske Bilsaar. Men jeg skal tillade mig at sige, at det heller ikke er til-